

Englænderpokalen

Sommertur i den svenske skærgård

Hanne Jespersen – FD 680 Strega

Tre hvide svaner på det sølvglinsende hav - så poetisk kan det siges - når tre folkebåde, FD 328 Jenten, FD 434 Presto og FD 680 Strega står ud på ferie. Det var Kjeld, der lod sin poetiske åre komme op til overfladen. Vi ventede på fortsættelsen resten af ferien, den kom aldrig.

Nå lad mig begynde med begyndelsen. Snakken om ferie sammen, Tove og Vagn, Kirsten og Kjeld, Jesper og mig (Hanne), havde været på tale hele året. Bestemmelsesstedet lidt uvist, jeg ville til Limfjorden, de andre til den svenske skærgård. Det blev skærgården. Vi skulle til Lysekil.

Afgang Gisseløre den 6. juni 1992, dagen efter klubbens fødselsdagsfest. Vi overnattede hjemme, de andre i bådene. Det havde knebet med at finde køjerne, så de var lidt trætte oven i hovederne, da vi kom med morgenmaden klokken 07.00. Den blev indtaget i Mamrelund og så afgang klokken 08.50 med tre uger foran os. Vi var enige om at tage nogle lange stræk i begyndelsen, så første havn var Grenå, dernæst Læsø, Vesterø Havn.

Vejret var med os, sol og tilpas vind. Dog måtte "Helmer", vores selvstyrer i gang på vej til Læsø, da vinden flovede helt. Vi ankom klokken 22.00, godt trætte og til en fyldt havn. Af samme grund kom vi til at ligge udenpå hinanden. Vagns skarpe øje - masterne stod ikke ens - vores skulle lægges mere bagover, der måtte være orden i tingene. Det blev dog først rettet næste formiddag, så havde vi måske også en chance for at følge med.

For Strega og Jenten var det et gensyn med Læsø. Vi havde været der året før og glædede os til at hilse på fiskerne og specielt til de friskkogte jomfruhummere. Bare ikke Jesper han påstår, han er allergisk over for al slags fisk. Nå men der findes stadig frugtsalat og skinke, så han skulle nok overleve ferien.

Vi var enige om at bruge en dag på øen, den skulle bruges til sightseeing. Havnen blev tømt, så vi fik et godt hjørne at ligge i. vejret var fint, så vi ville cykle øen rundt. Det blev til tre tandem. Herlig tur med sol, sommer og ømme bagdele, men hvad, det er vi folkebådssejlere jo vant til. Museumsgården - Byrum (Læsøs hoved by) osv. 35 km og som om det ikke var nok? De herrer ville også på aftentur, så det blev en tur op i Højsandet, 10 km mere, hvor vi nød solnedgangen og fuglelivet, et par sæler var der også. Efter den tur var herrerne sikker på, at de fik fred for os om natten.

Næste morgen var Kjeld og jeg tidligt oppe, klokken 05.30. Vi skulle over hos fiskerne og købe hummere, når de kom ind. de andre dukkede dog hurtigt op, de ville ikke gå glip af den specielle morgenstemning. Det her med at købe var noget i retning af, at vi gav 6 øl, så gav Jørgen fisker 6 øl, osv. osv. Det blev til tre store gryder fulde. De skulle spises friske, så det blev hummere og hvidvin til morgenmad. Betaling af havnepenge - halv pris og hvis vi kom tilbage på hjemturen kunne vi ligge for samme penge, som havnefogeden sagde: Jeg er så tilpas højrøvet, så jeg ikke kan se jeres små både.

Vesterø - Hönö

Afgang klokken 12.10 mod Hönö i Sverige, et stræk på 30 sm. = 6 timer. Fint vejr, god vejrmelding, det eneste negative var fiskerne. De havde været ude i kuling på hummerbankerne om natten, så de forstod ikke, at vi ikke blev en dag til på deres dejlige ø. 1 time for motor, så kom vinden og søen rejste sig, det endte med kuling. Jesper skulle sætte fokken, men - AK faldet røg til tops, så vi måtte gå for motor og storen. De andre sejlede fra os, så jeg følte mig fuldstændig lost. Vi opgav motoren og gik for storen alene, det gav lidt mere ro i båden. Livliner på, så blev vi da ombord.

Det blev mørkt og da vi endelig fik landkending, var det meget syd for Trubaduren, vi skulle have ramt Vinga Anduvningsbøjen. Nå, men nu vidste vi da, hvor vi var. Alt var lys, - røde, grønne og hvide, klipper og vand og søerne skyllede ind over os. Vores lanterne havde vi ikke fået på, det var for farligt at gå på dæk. Endelig så vi lanterner forude, det var de andre, der lå og ventede på os lidt i læ af klipperne ved indsejlingen til Hönö. Inden vi nåede frem til dem og inden vi fik smidt storen, var vi dog oppe og "kysse" Bensker, så nu har vi en grund der.

Alt gik godt og vi kom i havn. 48,6 sm. = 13 timer. Alt var vådt og vi var kolde. En snak, et par Gl. Dansk, noget

varm suppe og så til køjs. Vi var glade for vores "plastikskiv", vi havde da tørre poser og hynder. Alle var lettede og mine sidste ord var - JEG GØR DET ALDRIG MERE.

Moralen i denne tur - LYT TIL DE GAMLE FISKERE.

Morgenen blev startet med øl og Dr. Nielsen (bitter). Vi var nok stadig lidt rystet. Skaderne blev udbedret, Vagn var til tops efter vores fald, tøj og hynder blev tørret. Havnepenge slap vi for, havnefogeden syntes vi havde været nok igennem og en dram og et par danske øller med i lommen hjælper i Sverige. Op og proviantere og så videre. Nu skulle vi sejle indenskærs, her skulle vores navigationskundskaber sættes på prøve. Nu gjaldt det om at have en finger i kortet og følge alle mærkerne. Heroppe er der ikke langt fra succes til fiasko. Mærkerne står mange steder direkte på klippen og den ligger ikke en halv meter under vandet eller ved siden af.

Hönö - Vaxholm

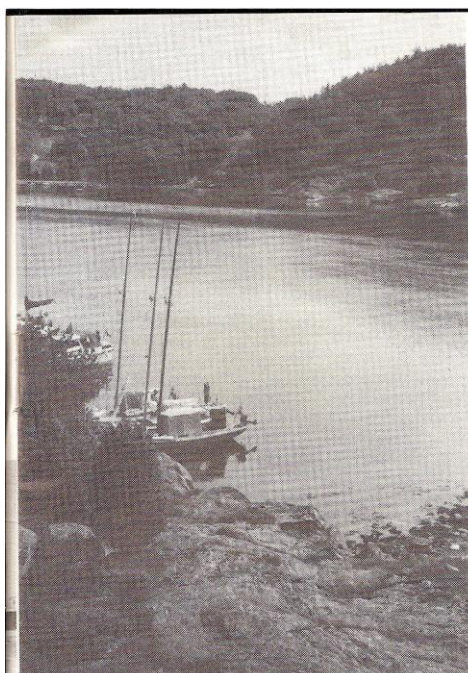
Vores første mål var Vaxholm, en lille klippeø, hvor man ankrer op direkte på klippen. Vi fandt en dejlig plads og medens mændene nød aftenens stilhed på klippen med en landgangsøl de påstod, de så efter grillen - måtte kvinderne tilberede maden. Det er med at kende sin plads. Tove og Vagn gav champagne, de havde gemt den til en særlig lejlighed. Den mente de, var der nu. Deres første tur til Sverige - en klippeø, godt gennemvarm af solen, solnedgang og nogle mennesker man kan holde ud at være sammen med kan man ønske sig mere? Gårsdagens strabadser var glemt.

Vaxholm - Marstrand

Marstrand skulle bare være en gennemgang, inden vi skulle ud på klipperne i tre dage. Proviantering, bad og sight seeing, vi skulle se Carlstens Fæstning (fra Tordenskjolds tid). Marstrand er både en dyr og urolig havn at ligge i, så vi ville videre til et lille ø samfund Astol, 6 sm. fra Marstrand. Lige et sted for os. Havnen deler øen op i to dele, på den ene side er de indremissionske og på den anden er de ligesom os. Så det er med at vælge den rigtige side, de har endda to købmand og to postbude. Men det begyndte at blæse op, så vi overnattede i Marstrand.

Marstrand - Gröta Holme

For første gang op i regnvejr, vinden havde lagt sig en lidt, så nu skulle vi videre. Forretningerne havde endnu ikke åbnet og bademuligheder var der igen af, jo i badeanstalten for mindst 25,- kr. Vi blev derfor enige om at gå ind i Stenungsund på vejen. Vi sprang Astol over. I Stenungsund lægger man til lige ved supermarkedet. Her fik vi en dejlig frokost og et tiltrængt bad. Efter 20,4 sm. var vi fremme ved Gröta Holme, en dejlig plet med klipper og skov. Denne aften fik vi tre retter mad friskplukkede muslinger, kød, fisk, salat og ostekage (en svensk specialitet), et par gode kartoner vin og så til køjs.

Gröta Holme

De gamle skibe
680 - 328 - 434

Göta Holme - Vindön

Sol – sol - sol og ingen vind. Vi satte dog sejl og drev bare derud af. Vi nød naturen og alle edderfluglene med deres ællinger. Snart blev der for varmt for Vagn og mig, vi måtte have en dukkert. Det var koldt men dejligt. Pludselig kom vinden og så sejlede vi bare. Lidt tvivl om hvilken rute vi skulle tage. Vi valgte efter vinden, de andre ville åbenbart ikke følges med os. De mente de kunne sejle hurtigere end os, men da vi rundede sidste ø, var vi langt foran, vi måtte endda ligge og vente på dem.

Ankerpladsen var et dejligt sted, omkranset af høje klipper. Den obligatoriske landgangsøl, grillen i gang, ud at samle muslinger og så hygge. Derefter en lang aftenrundt om øen. da vi kom tilbage, var det blevet så lavvandet at Jenten stod på bunden, heldigvis sand bund. Vi opgav at få den fri, lavede kaffe og håbede på højvande i løbet af natten. Vi var nu næsten nået til vores mål Lysekil. Lysten manglede ligesom til at skulle ind til en storby, så vi blev enige om at stikke næsen mod syd og få en ekstra overnatning på små-øerne.

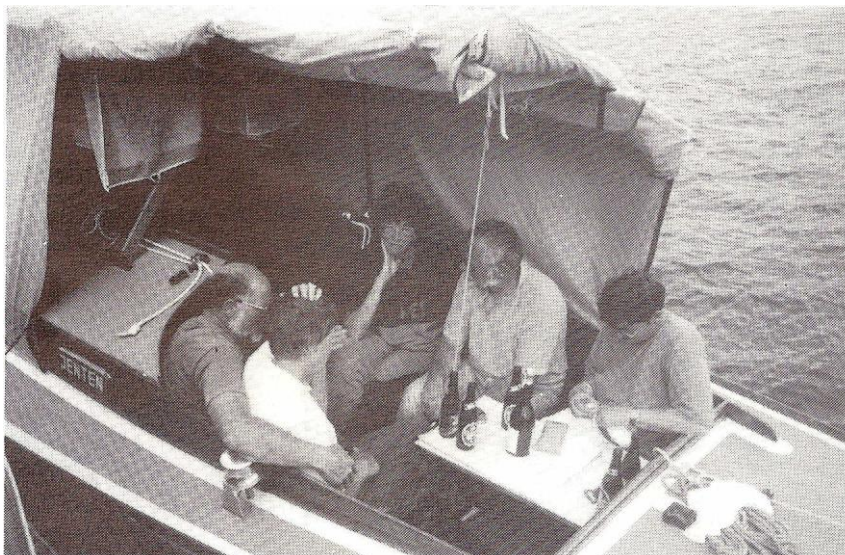
Vindön - Bassholmen

Vandet var steget i nattens løb, så Jenten var igen i sit rette element. Vi startede alle mand med en dukkert. Kirsten prøvede at gå på vandet, men det gik ikke. Jesper påstod, at han stod for fotograferingen, men han slap heller ikke - vandet var 17 grader. På vej til Bassholmen skulle vi ind til en lille ø, St. Hahr, hvor man før i tiden udvandt Marieglas. Vinden var med os igen, måske lidt rigeligt. Endnu engang havde vi problemer, motoren strejkede, der var gået hul på benzinslangen og fokken ville ikke ned, da vi skulle lægge til. Nå, men alt lykkedes og Jesper fik ordnet motoren (den er i øvrigt helt ny). Rundt på øen og samle Marieglas, en hurtig frokost og så videre.

Nu begyndte turens smukkeste sejlads, op igennem Strømmerna til Bassholm. Her gjaldt det virkelig om at sejle efter mærkerne og det var forbudt at gå for sejl. Området var helt anderledes grønt og frodigt. Bassholm er en lille havn, en slags frilandsmuseum. Efter maden gik vi en tur rundt på øen. Der var begyndt at komme skift i vejret. Tilbage ved bådene havde vi svære overvejelser om aftenkaffen. Vores vand var ved at slippe op, og der var ikke store muligheder for at tanke op, alt blev sejlet til øen. Øen består af et skibsmuseum, (træskibe), nogle enkelte gårde samt et vandrehjem. Vi skulle videre næste dag, men vi ville se museet først, det åbnede klokken 15.00, så vi havde god tid.

Vi vågnede op til blæst og kulde. Morgentoiletet foregik i kaffekopperne, der var ingen af os, der skulle i vandet. Museet var en dejlig oplevelse, med gamle både og udstyr. Det var skønt at se det gamle håndværk. Vi blev enige om at blive natten over og nabobåden forbarmede sig over os med et par liter vand.

Næste dag kunne Vagn åbenbart ikke længere holde sig selv ud, han vovede at tage en dukkert, så var der kun os andre der "lugtede". Vejret var godt igen, så turen fortsatte i den smalle Malöströmma, det var meget smukt. Pludselig smed Presto kludene, nu skulle der være folkebådstræf. Øllerne kom frem og jeg kølede af med en dukkert. Vi nød naturen og livet, men måtte dog videre og endte i et smukt gammelt fiskerleje, Gullholmen. Indkøb, frokost, storvask af både os og vores tøj. herrerne fik os endnu engang ud på en lang travetur, de var åbenbart stadig nervøse for deres nattero. Det var begyndt at friske op og vi kunne mærke, vi var kommet udenskærs. Vi vandrede op på øens højeste punkt og nød den storslået udsigt over Skagerrak og de forræderiske skær langt til havs.

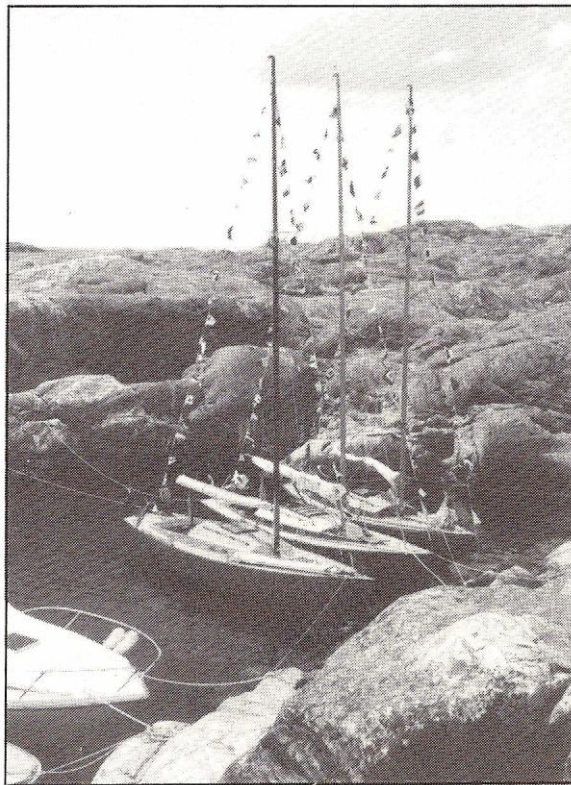

Gullholmen - Käringtön - Danholmen

Sovet godt - sol, let vind, hygge postkort til familien og besøg af toldkrydseren, vore tanker gik nok til det vi havde under dørken. Men heldigvis var der tyndet ud i beholdningen og hvad vi havde, var kun til eget forbrug. Vi kunne slappe af, de skulle bare proviantere. Det lykkedes dog en stor motorbåd at påsejle dem, han havde ikke rigtig styr over tingene. Han luskede stille bort.

Vinden friskede op, men vi fik en fin sejlads på halvvind til Käringtön, et andet lille fiskersamfund. her skulle vi bare ind og se øen og så videre til Danholmen. Vi fik efterhånden lært at gå ind og ud for sejl.

Da vi ankrede op på Danholmen - en klippe ø - var det lidt småkoldt, men vi fandt da et sted til grillen. Det varme tøj på og så rundt på øen. Vi var ved at blive angrebet af nogle måger, på vej ud af ægget. Vi så også nogle ravnereder på klippeafsatserne. Aftenen sluttede vi i Jenten, med kaffe og boller, godt tæt sammen for at holde varmen.

Danholmen - Mollösund - Hjärterön

Vejret var fint, tilpas vind, afgang til Mollösund, Lutfiskens hjemby, det kan lugtes på flere sømils afstand. Lutfisk er tørret Langer og de spises i Sverige til jul. De skal ligge i blød i flere uger og så tilberedes. Det skulle være en virkelig delikatesse, især med nogle "sypp" til. Da vi skulle ud af havnen, var Vagn ved at miste sit anker. Heroppe bruges altid hækanker, men det kom dog med. Turen gik videre til Hjärterön, vores sidste landingssted før vi stak stævnen hjem mod fædrelandet. Der var ingen både, da vi kom, så vi fik ankret inde i en vig, godt beskyttet af klipper. "Danskerhullet" blev det døbt af de efterhånden mange svenske både, der dukkede op, 22 i alt. De skulle ud på klipperne og holde midsommer.

Næste dag måtte vi have signalflagene op, til ære for svenskerne. De beundrede meget de tre smukke både, der lå side om side. Det var i øvrigt noget vi havde bemærket hele turen rundt, når de tre Folkebåde lagde sig tæt op af hinanden. Dagen gik med hygge og afslapning. Aftenen med sang og dans på klippen. Kjeld måtte lære svenskerne at synge Calle Schewens vals. Det blev vist lidt sent inden vi fandt poserne.

Den 20/6 var nok den værste dag på ferien for mig, jeg havde forstuvet min fod godt og grundigt. Selvfølgelig havde vi ikke noget støttebind med, men en gummistøvle kan gøre gavn. Der var lidt stille, det var vist dagen derpå på de svenske både.

Den 21/6, Kirstens fødselsdag. Signalflagene skulle have været op, men det stormede for meget. De fik mig transporteret op i læ på klipperne, så vi kunne hygge os med morgenmad og frokost der. Medens vi sad der, lød der et "GONG" på skærene. Det var en stor tysker, som var kommet på den forkerte side af et mærke. Der måtte

både en redningsbåd og en lodsbåd til for at få den af. Til alt held var det en stålbåd, så den holdt. De lagde sig ud til en forøgning midt i løbet, de havde nok ikke lyst til at høre på for mange bemærkninger. Vinden havde flovet lidt, så klokken 16.00 lettede vi mod Åstol. Det blev en lidt hård tur, vi kunne godt mærke, vi var ude i åbent farvand igen. Denne aften skulle Jesper have sin livret - omelet med bacon. Vi andre havde satset på ål, vi havde i hvert tilfælde gemt de sidste danske øl til at handle med. Året før fik vi 4 kg ål for 6 øl. Men vi syntes det var for sent, så på de andre både blev det til, hvad de havde af konserves og det er sidste gang, jeg steger bacon ombord. Aftenen før kunne det måske have været meget rart med lugten af bacon, for endnu engang havde vi ikke set meget til vand og sæbe i de tre dage vi lå på Hjärterön. Det er nok det eneste minus ved en folkebåd, vandreserverne er ikke store. Som sædvanligt var det første vi gjorde, når vi nåede civiliseret områder, at tage et bad.

Åstol - Skagen

Afgang klokken 09.35 med kurs mod Skagen. Vi havde noget vrøvl med at få ankeret op. Kursen blev sat til Hatterberg Fyr og turen var beregnet til 42 sømil til Skagen. Vinden var tilpas, vi undrede os dog over de store søer, det måtte være en rest fra stormen om natten. Nogle sømil efter Hatterberg måtte vi endda have motoren til hjælp. Det varede ca. 1 time, så kom der både vind og sø. Planen blev ændret så vi gik til Strandby, så vi kunne undgå at krydse mod søerne. Da vi endelig øjnede land og prøvede at få landkending, stak Vagn næsen syd i. Godt gal og skuffet (mig) fik vi prajet ham, han ville til Frederikshavn, igen på grund af vinden. Det resulterede dog i, at jeg fik taget årets foto, midt i min arrigskab, Presto en 2 tons folkebåd smidt ud af vandet.

Vi nåede Frederikshavn og ved Kjelds bemærkning om, hvorfor vi ikke var fortsat til Sæby i den gode vind, var jeg lige ved at koge over. Vi skulle åbenbart have en "Røvtur" både ud og hjem. Alt var vådt, så for at vore medmennesker skulle sove tørt om natten, lånte de vores hynder fra kahytten, vi sov forskibs. De sidste danske øl var Dr. Nielsen. Jesper og Vagn løb efter mad i grillen, iført shorts og badesutter. Det var så langt, at det kostede 50,- kr. at komme tilbage i en Taxa. Vagn måtte klare bestillingen, da Jesper ikke havde mere luft tilbage. Kirsten havde varmet suppe, da de kom tilbage med kyllinger og pommes frites. Det belv en god slutning på en hård dag. Flådestationen gik amok, alt hvad der kunne lyse, hyle og skyde blev brugt og vore tågehorn kom også i brug. Danmark vandt semifinalen i fodbold den aften.

Næste dag ville mændene videre til Sæby, men vi nægtede. Vi orkede ikke at blive våde igen. Jeg fik købt et støttebind, for min fod var efterhånden så tyk, at den ikke kunne komme op af gummistøvlen, uden at skære den op. Sankt Hans aften blev fejret i Frederikshavn, de andre på rundtur i byen og jeg gassede mig med en bog.

Frederikshavn - Øster Hurup

Vejret var fint, ingen vind så vi nød det på fordækket. Vel ankommet til Øster Hurup bød mændene på middage.

Øster Hurup - Grenå

Provantering og hygge, lidt sent af sted og med optimistisk påklædning til sol på maven. Regntøjet måtte dog

frem på grund af søerne. Efterhånden døde vinden helt, motoren måtte i vandet og "Helmer" i aktion. Så kan man lave mad undervejs. God mad, en flaske vin, stilhed (motoren stoppet), solnedgang og hinanden, så er livet værd at leve. Vi ankom til Grenå klokken 23.10. Laksemadder frem til at modtage de andre og endnu en dag var slut.

Grenå - Langøre

Afgang klokken 10.30. Som sædvanligt bekymring hos mændene, for lidt vind. Turen startede som en dejlig dasetur, men efterhånden kom der mere luft, Vi fik en dejlig sejlads, lidt lang da vi gik under land grundet modstrømmen, i alt 36 sømil. Vi nød det med jordbær og hvidvin undervejs. Da vi nærmede os Langøre tudede tågehornene, Danmark havde fået det første mål i EM-fodbold.

Aftenen endte med sen aftensmad og fest og sjov på kajen sammen med et par andre både. Da først Danmark vandt, blev der rigtig liv og glade dage. De eneste vi ikke så noget til var besætningerne på de tyske både. Vagn fik sig et måneskinsbad. da Jesper tabte vores brødkniv i havnen, da han skulle ombord, vist nok i lidt løftet stemning. Inden vi fik sagt et ord stod Vagn kun iført sokker og "vupti" var kniven hentet op fra havnens bund. En værdig afslutning på vores sidste aftenen på ferien. Næste dag begyndte den sidste sejlads hjem til Kalundborg.

Langøre - Kalundborg

Vi gik og daskede og kunne ikke rigtig tage os sammen til at sejle, vel vidende at når vi nåede hjem var ferien slut. Signalflagene kom til tops for at fejre Danmark. Endelig klokken 16.00 satte vi sejlene og kom af sted i bedst tænkeligt vejr. sol og nogen vind, som dog flovede inden vi nåede hjem. Vi holdt os endnu engang inde langs Samsø for at undgå strømmen. Inde i fjorden gik der pjat i det hele, Jenten og Presto foretog mand over bord manøvre efter nogle karameller som vi kastede over. På den måde fik vi et pænt forspring. Klokken 23.15 lagde vi til på Gisseløre. Godt trætte mødtes vi i Mamrelund til et stykke mad og en pils.

En god og vellykket ferie var slut! Vi sov i bådene og næste morgen mødtes vi igen i Mamrelund til morgenmad. Henrik, Rikke og Maj var kommet for at tage imod Kjeld og Kirsten. Det var ligesom lidt svært at sige farvel. Det blev en ferie. som vil blive husket, både for vore "møgture", solskin og det gode humør, samt en tur, hvor vi fik lært at krydse.

Vi fik sejlet 451 sømil, deraf de 5 med slæk.

Hanne Jespersen - FD 680 Strega